

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ด้านการเกษตร จังหวัดมุกดาหาร
ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙
(พฤศจิกายน ๒๕๖๘- เมษายน ๒๕๖๙)

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาคัญพิบัติ
ด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

สารบัญ

	หน้า
๑. บทนำ	๑
๒. วัตถุประสงค์	๑
๓. เป้าหมาย	๑
๔. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๒
๕. แนวโน้มสถานการณ์	๔
๖. บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๔
๗. ข้อมูลทั่วไปด้านน้ำของจังหวัดมุกดาหาร	๗
๗.๑ แหล่งทรัพยากรน้ำธรรมชาติที่สำคัญ	๗
๗.๒ แหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน	๗
๗.๓ แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน	๙
๘. กระบวนการแจ้งเตือน	๑๐
๙. สถานการณ์ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๘/๖๙	๑๐
๑๐. แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙	๑๒
๑๑. แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙	๑๒
๑๒. แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๘/๖๙ จังหวัดมุกดาหาร	๑๔
- การป้องกันและลดผลกระทบ	๑๔
- การเผชิญเหตุและบรรเทาทุกข์	๑๖
- การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม	๑๘
๑๓. การติดตามและประเมินผล	๒๐
๑๓.๑ ก่อนเกิดภัย	๒๐
๑๓.๒ ขณะเกิดภัย	๒๐
๑๓.๓ หลังเกิดภัย	๒๐
๑๓.๔ การรายงานสถานการณ์	๒๐
๑๔. บัญชียานพาหนะ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้	๒๑
๑๕. ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อ	๒๒
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ๑ QR Code ตารางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ โครงการชลประทานมุกดาหาร	๒๕
ภาคผนวก ๒ QR Code บัญชีระดับเพลิง - รถน้ำ และเครื่องจักรในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร	๒๕
ภาคผนวก ๓ หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๖

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร จังหวัดมุกดาหาร ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ (พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - เมษายน ๒๕๖๙)

๑. บทนำ

จังหวัดมุกดาหารตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีอาณาเขตติดกับแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเขตกันพรมแดนมีความยาว ๗๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๔๐๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๗๑๒,๓๙๔ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๘๗๘,๙๔๑ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔๐ ของพื้นที่จังหวัด มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ด้านปศุสัตว์ มีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ คือ โคเนื้อ กระบือ และสุกร ส่วนด้านการประมง ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด รองลงมาคือ การเลี้ยงปลาในกระชังบริเวณแม่น้ำโขง ได้แก่ ปลานิล ปลานิลแปลงเพศ ปลาไน ปลาตะเพิงขาว พืชสวนอื่นๆ เช่น ปาล์มน้ำมัน มะขาม มะม่วง กัลยน้ำว่า และพืชผักต่างๆ ที่ผ่านมามีจังหวัดมุกดาหารประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติหลายรูปแบบ ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย ดินโคลนถล่ม รวมทั้งปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง การระบาดของโรคพืชและสัตว์ เป็นต้น ซึ่งในแต่ละปีส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกรในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤษภาคม ดังนั้นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเกษตรกรจึงต้องเฝ้าระวังและเตรียมการเพื่อรับสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้น

เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกัน ลดความเสี่ยงจากภัยแล้งและประเมินสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร รวมถึงการเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง ตลอดจนเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนและลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๖๘/๖๙ จังหวัดมุกดาหาร ในลักษณะการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดมุกดาหาร

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติงานเตรียมการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒) เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมาย

๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกร รวมทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้งได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์

๒) สร้างการรับรู้และสร้างความตระหนักแก่เกษตรกรในการปรับรูปแบบการผลิต เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

๓) บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับ ติดตาม การเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อภาคส่วนอื่นๆ รวมทั้งติดตามและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

๔. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๔.๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ที่เกิดขึ้นและอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non-Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งจัดการสาธารณภัยในแต่ละช่วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

ก่อนเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)

๑) มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทานเพื่อป้องกันอุทกภัย/ภัยแล้ง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

๒) มาตรการที่ไม่ใช่โครงสร้าง ได้แก่ วางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย

การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

๑) การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง การส่งเสริมอาชีพเสริมหรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๒) การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การเตรียมพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร เช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืช สัตว์ และสัตว์น้ำ แผนการจัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจและประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรู้จักเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

ขณะเกิดภัย : การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร

การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร

การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัยการช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ได้นำกรอบนโยบายยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้นรวมทั้งบทเรียนจากการจัดการความเสี่ยงจาก สาธารณภัยที่ผ่านมาเพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุง ซึ่งการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ “การรับรู้ - การปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)” ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ส่วนที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรม
ด้านสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยง
จากสาธารณภัย

ส่วนที่ ๒ การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

๕. แนวโน้มสถานการณ์

กรมอุตุนิยมวิทยา คาดหมายลักษณะอากาศช่วงฤดูหนาวของประเทศไทยประมาณปลายเดือนตุลาคม ๒๕๖๘ และจะสิ้นสุดประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ ซึ่งจะซ้ำกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ ๒ สัปดาห์ และได้ประกาศเข้าสู่ฤดูหนาวของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๘ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๘ พร้อมนี้ได้มีการคาดการณ์ลักษณะอากาศภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

- ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนธันวาคม จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไปกับมีอากาศหนาวบางแห่งในบางวันทางตอนบนของภาค และมีหมอกในตอนเช้า โดยจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๑๐-๒๐ ของพื้นที่ และอาจลมกระโชกแรงบางแห่งในบางวัน

- ตั้งแต่กลางเดือนธันวาคมจนถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ จะมีอากาศหนาวเย็นมากขึ้น โดยเฉพาะบริเวณตอนบนของภาค สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด และเกิดน้ำค้างแข็งขึ้นได้ในบางช่วง จากนั้น ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น และมีฝนบางแห่งในบางวัน กับมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ โดยยังคงมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า และจะมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน

๖. บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none">- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัย- เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ- รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ- ประสานการปฏิบัติงานกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด	<ul style="list-style-type: none">- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัยในระดับจังหวัด- เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานในจังหวัด- รายงานสถานการณ์และผลการช่วยเหลือต่อศูนย์ติดตามฯ กระทรวงทราบ- ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ
กรมชลประทาน โครงการชลประทาน มุกดาหาร	<ul style="list-style-type: none">- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุและการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม- จัดทำแผนการบริหารจัดการเพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ- ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร- ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ- วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน- กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำของกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องตามแผนกำหนด- ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ- จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย- การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
<p>กรมประมง สำนักงานประมง จังหวัดมุกดาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน - ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำด้านวิชาการ วางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล - กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (จระเข้) ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม - การป้องกันและกำจัดโรคสัตว์น้ำ - ติดตามสถานการณ์และรายงานผลกระทบ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
<p>กรมปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดมุกดาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบเตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุและการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - ให้คำแนะนำการวางแผนการเลี้ยงสัตว์แผนการอพยพสัตว์บริหารจัดการสถานที่อพยพสัตว์การดูแลสุขภาพสัตว์และการป้องกันโรคสัตว์ที่เกิดจากภัยพิบัติ - การเตรียมเสบียงสัตว์ และเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่เกิดขาดแคลน - ติดตามสถานการณ์ รายงานผลกระทบความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
<p>กรมพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน มุกดาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม - เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร - จัดทำแผนงาน/โครงการต่างๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การขุดบ่อน้ำในไร่นาการอนุรักษ์ดินและน้ำ - เตรียมสารพัด.น้ำหมักชีวภาพดินกรด(ไดโลไมท์) วัสดุอื่นเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยฯ
<p>กรมวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร มุกดาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ โดยให้ข้อมูลวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแจ้งเตือนเกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่และจัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
<p>กรมส่งเสริม การเกษตร สำนักงานเกษตร จังหวัดมุกดาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อ การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟู ให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน - ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช - รายงานพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ และการให้ความช่วยเหลือ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - จัดเตรียมสำรองต้นพันธุ์ไม้ผล ไม้ยืนต้น และกล้าพันธุ์ผัก
<p>กรมการข้าว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว อำนาจเจริญ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนภัย แก่เกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา - วางแผนการผลิตข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด - จัดทำแผนความต้องการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว และแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว - จัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
<p>กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดมุกดาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำแก่สมาชิกสหกรณ์ - สนับสนุนเงินทุน เพื่อการฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสถาบันเกษตรกร
<p>กรมฝนหลวงและ การบินเกษตร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ - ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนเก็บกักน้ำ - พัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงและการตัดแปรสภาพอากาศ รวมทั้งปฏิบัติการ ด้านการบินเกษตร - จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี
<p>สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินมุกดาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อ การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลองในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ - สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
กรมหม่อนไหม ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติฯ มุกดาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามสถานการณ์ เฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรหม่อนไหมที่ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร - จัดทำทะเบียนเกษตรกรหม่อนไหมให้เป็นปัจจุบัน - จัดให้มีการสำรวจพันธุ์หม่อน ไข่มุขพันธุ์ดีให้กับเกษตรกร - ส่งเสริม แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์หม่อนที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อม
การยางแห่งประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำแก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา - สนับสนุนการปลูกแทนและปลูกใหม่ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง สถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

๗. ข้อมูลทั่วไปด้านน้ำของจังหวัดมุกดาหาร

๗.๑ แหล่งทรัพยากรน้ำธรรมชาติที่สำคัญ

จังหวัดมุกดาหารมีแม่น้ำ ลำน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ ดังนี้

- แม่น้ำโขงไหลผ่านจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลัก ความยาว ๗๒ กม. ไหลผ่านพื้นที่ ๓ อำเภอ คือ อำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอหว้านใหญ่ และอำเภอดอนตาล

- มีลำน้ำสาขาไหลผ่านในพื้นที่อำเภอต่างๆ ๔ สาย ได้แก่ ห้วยมุก ห้วยบางทราย ห้วยบังอี ห้วยชะโนด และได้มีการแบ่งพื้นที่ลุ่มน้ำเป็น ๓ ลุ่มน้ำ มีรายละเอียดดังนี้

๑) ลำน้ำที่ไหลลงแม่น้ำโขง ได้แก่ ห้วยชะโนด ห้วยบางทราย ห้วยมุก ห้วยบังอี และห้วยเชิงซาญ

๒) ลำน้ำที่ไหลลงลำน้ำชี ได้แก่ ลำน้ำสาขาลำน้ำยัง

๓) ลำน้ำที่ไหลลงลำน้ำมูล ได้แก่ ลำน้ำสาขาลำเซบาย บริเวณอำเภอนิคมน้ำคำสร้อย

๗.๒ แหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน

โครงการชลประทาน มีโครงการขนาดกลางที่ก่อสร้างแล้วเสร็จจนถึงปี ๒๕๖๘ จำนวน ๒๑ โครงการ (ไม่มีโครงการขนาดใหญ่) และประตูละบายน้ำ ๑ แห่ง ความจุรวมประมาณ ๑๐๖.๔๘ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทาน ๔๙,๗๒๐ ไร่ โครงการชลประทานขนาดเล็ก มี จำนวน ๑๙๗ โครงการ ความจุรวมประมาณ ๒๗.๔๗ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ ๘๙,๑๔๖ ไร่

- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ๒๑ แห่ง และมีประตูละบายน้ำ ๒ แห่ง

- งานชลประทานขนาดเล็ก (อ่างฯและฝาย) จำนวน ๑๒๙ แห่ง มีกระจายอยู่ตามอำเภอต่างๆ ได้แก่ อำเภอเมืองฯ ๔๓ แห่ง อำเภอนิคมน้ำคำสร้อย ๑๔ แห่ง อำเภอดงหลวง ๑๕ แห่ง อำเภอดอนตาล ๒๔ แห่ง อำเภอหว้านใหญ่ ๖ แห่ง อำเภอคำชะอี ๑๑ แห่ง และอำเภอหนองสูง ๑๖ แห่ง

อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ๒๑ แห่ง และมีประตูระบายน้ำ ๒ แห่ง มีรายละเอียดดังนี้

โครงการ/อ่างเก็บน้ำ	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	ความจุอ่างเก็บน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	ปี พ.ศ.2567		ปี พ.ศ.2568	
			ปริมาณน้ำในอ่างฯ (ล้าน ลบ.ม.)	% ความจุ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ (ล้าน ลบ.ม.)	% ความจุ
1. อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็ก (โครงการขนาดกลาง) บ.ด่านยาว ต.นิคมคำสร้อย จ.มุกดาหาร	10,025	26.75	24.74	92.49	24.070	89.98
2. อ่างเก็บน้ำห้วยชะโนด (โครงการขนาดกลาง) บ.หนองหนาว ต.หนองบัว อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	16,000	18.40	16.20	88.04	18.400	100.00
3. อ่างเก็บน้ำคันใหญ่ (โครงการขนาดกลาง) บ.ศรีมงคล ต.คำชะอี อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร	-	4.62	4.37	94.63	4.508	97.58
4. อ่างเก็บน้ำห้วยมุก (โครงการขนาดกลาง) บ.ดอนสวรรค์ ต.น้ำเที่ยง อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร	1,656	4.90	2.65	54.04	4.660	95.10
5. อ่างเก็บน้ำห้วยไฟ (พรต.) บ.แก่งนาง ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,600	12.80	5.87	45.88	8.025	62.70
6. อ่างเก็บน้ำห้วยพุง (พรต.) บ.นาหินกอง ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	3,000	4.50	3.05	67.82	2.965	65.89
7. อ่างเก็บน้ำห้วยพุง (พรต.) บ.นาโคกขี้ ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,405	4.00	2.11	52.70	3.816	95.40
8. อ่างเก็บน้ำห้วยหินลับ (พรต.) บ.หนองแคน ต.หนองแคน อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,700	4.00	3.31	82.63	3.905	97.63
9. อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ (พรต.) บ.โพธิ์ไฮ ต.หนองแคน อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,500	2.80	2.36	84.29	2.760	98.57
10. อ่างเก็บน้ำห้วยทา (พรต.) บ.แก่งนาง ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,200	2.23	1.79	80.31	2.120	95.07
11. อ่างเก็บน้ำห้วยหอย (พรต.) บ.ปากช่อง ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,300	2.00	1.45	72.70	1.838	91.90
12. อ่างเก็บน้ำห้วยตะไทร (พรต.) บ.คำฝักกุด ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	400	0.83	0.58	70.42	0.782	94.79
13. อ่างเก็บน้ำบ้านसानแวี (พรต.) บ.सानแวี ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	500	0.54	0.42	77.59	0.495	91.67
14. อ่างเก็บน้ำห้วยแคน (พรต.) บ.โคกยาว ต.หนองแคน อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	750	2.10	1.37	65.33	1.996	95.05
15. อ่างเก็บน้ำห้วยขาน้ำ (พรต.) บ.หนองคอง ต.หึ่งแดง อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,300	1.70	1.54	90.82	1.700	100.00
16. อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ 2 (พรต.) บ.ไร่ ต.ดงมอน อ.เมือง จ.มุกดาหาร	3,284	2.68	1.75	65.19	2.390	89.17
17. อ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์ (ปชต.) บ.โนนศรี ต.นาศรีนวน อ.เมือง จ.มุกดาหาร	800	0.74	0.72	97.73	0.700	94.85
18. อ่างเก็บน้ำห้วยหมากไฟ (พรต.) บ.ดอนม่วงพัฒนา ต.โพธิ์ทราย อ.เมือง จ.มุกดาหาร	800	1.50	1.33	88.53	1.300	86.67
19. อ่างเก็บน้ำห้วยหินลาด (พรต.) บ.โคกขามเสียน ต.ดงเย็น อ.เมือง จ.มุกดาหาร	-	1.35	1.27	93.96	1.348	100.00
20. อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็ก(ดอนบน) (ปชต.) บ.ภูผาหอม ต.นาสะเม้ง อ.ดอนตาล จ.มุกดาหาร	1,000	1.20	1.01	84.00	0.786	65.50
21. อ่างเก็บน้ำห้วยคำไม้คู่ (สุภา) บ.ศรีมงคล ต.คำชะอี อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร	1,500	1.70	1.39	81.76	1.373	80.74
22. ประตูระบายน้ำ บ.ดอนม่วย ต.บางทรายใหญ่ อ.เมือง จ.มุกดาหาร	0	2.87	1.67	58.19	2.336	81.39
23. ประตูระบายน้ำ บ.นาโพธิ์ ต.โพธิ์ไทร อ.ดอนตาล จ.มุกดาหาร	0	2.28	0.00	0.00	0.922	40.44
รวม อ่างเก็บน้ำ 21 แห่ง,ประตู 2 แห่ง	49,720	106.48	80.95	76.02	93.19	87.52

ที่มา : โครงการชลประทานมุกดาหาร
๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๗.๓ แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

๗.๓.๑ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้ กรมพัฒนาที่ดินจัดทำโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร และให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย ๒,๕๐๐ บาท/บ่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นการสนับสนุน การทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๘ จังหวัดมุกดาหาร มีการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานทั้งหมด จำนวน ๑๒,๙๐๑ บ่อ กระจายอยู่ในพื้นที่ จังหวัดมุกดาหาร แยกตามปีงบประมาณได้ดังนี้

ปีที่ดำเนินการ	จำนวนบ่อจิว (บ่อ)	ปีที่ดำเนินการ	จำนวนบ่อจิว (บ่อ)
๒๕๔๘-๒๕๔๙	๔๘๒	๒๕๖๐	๘๐๐
๒๕๕๑	๒๖๐	๒๕๖๑	๑,๐๗๔
๒๕๕๒	๕๑๕	๒๕๖๒	๑,๔๖๙
๒๕๕๓	๑๔๐	๒๕๖๓	๕๕๖
๒๕๕๔	๑๐๐	๒๕๖๔	๗๖๘
๒๕๕๕	๓๐๐	๒๕๖๕	๕๐๐
๒๕๕๖	๗๐๐	๒๕๖๖	๗๐๗
๒๕๕๗	๘๑๐	๒๕๖๗	๗๕๐
๒๕๕๘	๑,๓๙๐	๒๕๖๘	๙๘๐
๒๕๕๙	๖๐๐		
รวมจำนวนการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน			๑๒,๙๐๑

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๗.๓.๒ สถิติจำนวนบ่อน้ำบาดาลและการใช้น้ำบาดาล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ จังหวัดมุกดาหาร มีบ่อน้ำบาดาลทั้งหมด ๒,๓๕๗ บ่อ แยกตามประเภทการใช้งานได้ดังนี้

อุปโภคบริโภค			ธุรกิจ			เกษตรกรรม		
จำนวนบ่อ	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวนบ่อ	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวนบ่อ	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)	
	ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง
๙๘๒	๒๐๑,๔๔๙	๒๗๓	๓๐๑	๓๕,๑๓๔	๑,๘๕๗	๑,๐๗๔	๑๓๕,๙๕๘	๕

ที่มา : สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล

๘. กระบวนการแจ้งเตือน

หน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละด้านแต่ละพื้นที่ที่มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ สร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่รับผิดชอบ โดยการชี้แจงทำความเข้าใจให้คำแนะนำแก่เกษตรกรให้ดูแลรักษาพืชในช่วงฤดูแล้ง เช่น การตัดแต่งกิ่ง การรักษาความชุ่มชื้นในดินโดยการคลุมโคนต้น การให้น้ำพืชอย่างประหยัดและคุ้มค่า และลดการเผาต่อข้าง ส่งเสริมให้เกษตรกรขุดบ่อหาแหล่งน้ำในแปลง การจัดทำระบบน้ำในสวนหรือสำรองน้ำไว้ใช้ ตลอดจนแจ้งเตือนให้ใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างประหยัด รวมถึงการให้คำแนะนำการปลูกพืชไร่ที่ใช้น้ำน้อยหรือพืชฤดูแล้ง สำหรับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ชี้แจงให้ทราบถึงข้อควรปฏิบัติในการเลี้ยงสัตว์น้ำและการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในช่วงฤดูแล้งให้สามารถเตรียมตัวรับสถานการณ์หาวิธีการป้องกันแก้ไขตลอดจนมี การวางแผนการเลี้ยงเพื่อปรับลดขนาดการผลิต หรืองดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นให้มากที่สุด กระบวนการแจ้งเตือนภัยในฤดูแล้งส่วนใหญ่จะเป็นการนัดประชุมหรือพบปะพูดคุยกับเกษตรกรในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง โดยหน่วยงานระดับอำเภอของแต่ละหน่วยงานและอาสาสมัครเกษตรต่างๆ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานประมงอำเภอ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน อาสาปศุสัตว์ เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และการให้ความช่วยเหลือเป็นส่วนใหญ่และในส่วนของโครงการชลประทาน มีกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่เขตชลประทานแต่ละแห่งมีการแจ้งเตือนแจ้งข่าวทางกลุ่มไลน์ และนัดประชุมพบปะพูดคุยสร้างการรับรู้และบริหารจัดการน้ำร่วมกัน เป็นต้น

๙. สถานการณ์ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๘/๖๙

๙.๑ ด้านพืช จากการประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ มีพื้นที่ปลูกพืชที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภัยแล้งกระจายในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร คือ พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังนอกเขตชลประทาน จำนวน ๗๑๔ ไร่ ข้อมูลจาก สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ แยกรายอำเภอได้ดังนี้

๑) อำเภอเมืองมุกดาหาร มีพื้นที่ จำนวน ๑๗๖ ไร่ ๘ ตำบล

๑. มุกดาหาร จำนวน ๗ ไร่

๒. บ้านโคก จำนวน ๔๑ ไร่

๓. บางทรายใหญ่ จำนวน ๑๘ ไร่

๔. ผึ่งแดด จำนวน ๓๘ ไร่

๕. นาโสก จำนวน ๑๕ ไร่

๖. คำป่าหลาย จำนวน ๑๖ ไร่

๗. ดงเย็น จำนวน ๑๖ ไร่

๘. ดงมอน จำนวน ๒๕ ไร่

๒) อำเภอนิคมน้ำอ้อย มีพื้นที่ ๒๐ ไร่ ๑ ตำบล

๑. กกแดง จำนวน ๒๐ ไร่

๓) อำเภอดอนตาล มีพื้นที่ ๕๐ ไร่ ๒ ตำบล

๑. ดอนตาล จำนวน ๒๐ ไร่

๒. โพธิ์ไทร จำนวน ๓๐ ไร่

๔) อำเภอคำชะอี มีพื้นที่ ๕๐ ไร่ ๓ ตำบล

๑. บ้านซ่ง จำนวน ๑๐ ไร่

๒. บ้านค้อ จำนวน ๒๘ ไร่

๓. คำชะอี จำนวน ๑๒ ไร่

๕) อำเภอห้วยใหญ่ มีพื้นที่ ๔๑๘ ไร่ ๕ ตำบล

- ๑. ห้วยใหญ่ จำนวน ๑๙๐ ไร่
- ๒. ปังขาม จำนวน ๑๑๗ ไร่
- ๓. บางทรายน้อย จำนวน ๔๑ ไร่
- ๔. ชะโนด จำนวน ๖๐ ไร่
- ๕. ดงหมู จำนวน ๑๐ ไร่

๙.๒ ด้านปศุสัตว์

การประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ จากกรณีวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ภัยแล้งที่ส่งผลกระทบต่อด้านปศุสัตว์ในปี ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา คาดว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๙ จังหวัดมุกดาหาร จะเผชิญกับปัญหาภัยแล้ง โดยมีความเสี่ยงสูงสุดในเดือนเมษายน สาเหตุหลักมาจากสภาวะอุณหภูมิต่ำที่ผิดปกติ ปริมาณน้ำฝนสะสมต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และการกระจายตัวของน้ำในแหล่งน้ำไม่สม่ำเสมอ ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำ ในการเลี้ยงสัตว์และกระทบต่อการปลูกพืชอาหารสัตว์ ซึ่งการขาดแคลนพืชอาหารสัตว์นั้น โดยเฉพาะในโค และกระบือซึ่งเป็นกลุ่มสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดใหญ่ที่ได้รับความนิยมเลี้ยงของเกษตรกรในพื้นที่ อาจส่งผลให้ จำนวนผลผลิตลดลง ต้นทุนอาหารสัตว์สูงขึ้น และบางรายอาจต้องขายสัตว์ก่อนกำหนดทำให้ไม่ได้ราคา

พื้นที่เฝ้าระวังในด้านปศุสัตว์ในปี ๒๕๖๘/๖๙ จะประกอบด้วยพื้นที่เสี่ยงครอบคลุมทั้ง ๗ อำเภอ จากเดิมที่มีพื้นที่เสี่ยง ๖ อำเภอ เนื่องจากมีข้อมูลสนับสนุนว่าอำเภอดงหลวงจะเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งแห่งใหม่ โดยอำเภอที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบด้านปศุสัตว์จากปัญหาภัยแล้งสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ อำเภอห้วยใหญ่ อำเภอดอนตาล และอำเภอนิคมน้ำอ้อย ตามลำดับ เช่นเดียวกับปี ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา ส่วนอำเภอเมืองมุกดาหาร ที่มีภาพรวมของผลกระทบด้านปศุสัตว์อยู่ในระดับปานกลางนั้น มีการคาดการณ์ว่าตำบลนาสีนวลและตำบลบ้านโคก จะยังคงเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งเช่นเดิม โดยเฉพาะตำบลนาสีนวลจะได้รับผลกระทบรุนแรงมากกว่า (มีความเสี่ยงระดับสูง) ทั้งนี้ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีต่อการเลี้ยงปศุสัตว์อาจสูงกว่าในปี ๒๕๖๘/๖๙ ประมาณร้อยละ ๓๐ - ๓๕ โดยคาดการณ์ปริมาณผลผลิตปศุสัตว์ ดังนี้

- ๑) โคเนื้อ มีปริมาณผลผลิตลดลง ร้อยละ ๒๕ - ๓๐
- ๒) กระบือ มีปริมาณผลผลิตลดลง ร้อยละ ๒๐ - ๒๕
- ๓) แพะเนื้อ มีปริมาณผลผลิตลดลง ร้อยละ ๒๕ - ๓๐

๙.๓ ด้านประมง

จากการประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากภัยแล้งกระจายในพื้นที่ ๗ อำเภอ รวมพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑,๖๗๐ บ่อ ๙๓๕ ไร่ สรุปดังนี้

อำเภอ	ตำบล	จำนวน (บ่อ)	จำนวน (ไร่)	หมายเหตุ
๑. เมืองมุกดาหาร	๕	๕๐๐	๒๕๐	
๒. นิคมน้ำอ้อย	๓	๒๐๐	๑๐๐	
๓. ดอนตาล	๓	๒๐๐	๑๕๐	
๔. ดงหลวง	๓	๓๐๐	๑๕๐	
๕. คำชะอี	๔	๒๐๐	๑๐๐	
๖. ห้วยใหญ่	๒	๑๕๐	๑๒๐	
๗. หนองสูง	๓	๑๒๐	๖๕	
รวมทั้งหมด	๒๓	๑,๖๗๐	๙๓๕	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร

๑๐. แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙

โครงการชลประทานมุกดาหารได้จัดทำแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ โดยมีปริมาณน้ำใช้การได้ จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๔ แห่ง อ่างเก็บน้ำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และอ่างเก็บน้ำโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน รวมกัน จำนวน ๑๗ แห่ง รวมทั้งหมดจำนวน ๒๑ แห่ง มีปริมาณน้ำใช้การได้ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ จำนวน ๘๗.๕๒ ล้าน ลบ.ม. ซึ่งน้อยกว่าปี ๒๕๖๘ (๑๐๑.๓๔ ล้าน ลบ.ม.) ที่ผ่านมาประมาณ ๑๓.๘๒ ล้าน ลบ.ม. ได้วางแผนจัดสรรน้ำไว้ทั้งหมด ๓๙.๕๒ ล้าน ลบ.ม. แยกได้ดังนี้

- ๑) น้ำเพื่อการเกษตร จำนวน ๒๗.๔๒ ล้าน ลบ.ม.
- ๒) น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน ๒.๙๙ ล้าน ลบ.ม.
- ๓) น้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศ จำนวน ๙.๑๑ ล้าน ลบ.ม.

นอกจากนี้ ยังมีปริมาณน้ำสำรองไว้สำหรับต้นฤดูฝน ๔๘.๐๐ ล้าน ลบ.ม. ทั้งนี้กรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดหลักเกณฑ์ช่วงน้บระยะเวลาการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในแต่ละปี ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ถึง ๓๐ เมษายน ของปีถัดไป สำหรับแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๖๘/๖๙ พื้นที่ในเขตชลประทาน มีทั้งหมดจำนวน ๘,๐๔๙ ไร่ แบ่งได้ดังนี้

- ๑) ข้าวนาปรัง จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ (นาเปียกสลับแห้ง)
- ๒) พืชไร่ จำนวน ๓๔๐ ไร่
- ๓) อ้อย จำนวน ๑๕๐ ไร่
- ๔) พืชผัก จำนวน ๗๐ ไร่
- ๕) ไม้ผล จำนวน ๔๔๙ ไร่
- ๖) ไม้ยืนต้น จำนวน ๕,๓๙๒ ไร่
- ๗) บ่อปลา จำนวน ๖๔๘ ไร่

มีรายละเอียดตามภาคผนวก ๑

๑๑. แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙

จังหวัดมุกดาหารได้มีการคาดการณ์แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๖๘/๖๙ ทั้งหมด ๓,๐๗๘ ไร่ แยกเป็นการเพาะปลูกในเขตชลประทาน จำนวน ๑,๕๖๐ ไร่ และนอกเขตชลประทาน จำนวน ๓,๕๑๘ ไร่ มีรายละเอียด ดังนี้

เขตเพาะปลูก	ข้าวนาปรัง (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	รวมทั้งหมด (ไร่)
ในเขตชลประทาน	๑,๐๐๐	๔๙๐	๗๐	๑,๕๖๐
นอกเขตชลประทาน	๗๑๔	๗๓๙	๒,๒๖๐	๓,๗๑๓
รวม	๑,๗๑๔	๑,๒๒๙	๒,๓๓๐	๕,๒๗๓

สำนักงานเกษตรอำเภอได้จัดทำข้อมูลการผลิตพืชรายอำเภอ และชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่เกษตรกรในการลดปริมาณพื้นที่การผลิตพืชในช่วงฤดูแล้ง โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังและส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยแทน รวมทั้งพืชอายุสั้นเพื่อลดผลกระทบและความเสียหายจากภัยแล้ง

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งพื้นที่นอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๖๘/๖๙ จังหวัดมุกดาหาร

อำเภอ	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งพื้นที่นอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๖๘/๖๙ (ไร่)								
	ข้าวนาปรัง	พืชไร่ (ไร่)				พืชผัก (ไร่)			ข้าว/พืช ไร่/พืชผัก รวม ทั้งหมด
		ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	ถั่วลิสง	พืชไร่อื่นๆ	รวมพืชไร่	ข้าวโพด ฝักสด	พืชผัก อื่นๆ	รวม พืชผัก	
มุกดาหาร	๗๑๔	๒๗	๔๒๕	๒๘๗	๗๓๙	๑๘๒	๒,๐๗๘	๒,๒๖๐	๓,๗๑๓
เมืองมุกดาหาร	๑๗๖	๑๕	๑๑๕	๙๕	๒๒๕	๐	๑๙๑	๑๙๑	๕๙๒
นิคมคำสร้อย	๒๐	๐	๖๐	๐	๖๐	๐	๑๑๕	๑๑๕	๑๙๕
ดอนตาล	๕๐	๐	๒๒๐	๕๐	๒๗๐	๖๗	๔๓๕	๕๐๒	๘๒๒
ดงหลวง	๐	๐	๑๕	๐	๑๕	๑๐	๑๐	๒๐	๓๕
คำชะอี	๕๐	๐	๐	๐	๐	๙๐	๑,๐๕๐	๑,๑๔๐	๑,๑๙๐
ห้วยใหญ่	๔๑๘	๑๒	๑๕	๐	๒๗	๐	๒๔๒	๒๔๒	๖๘๗
หนองสูง	๐	๐	๐	๑๔๒	๑๔๒	๑๕	๓๕	๕๐	๑๙๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

๑๒. แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ ของจังหวัดมุกดาหาร

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่นๆ	
<p>การป้องกันและลดผลกระทบ</p> <p>๑. สร้างการรับรู้เพื่อลดความเสี่ยง</p> <p>๑.๑ การประชาสัมพันธ์ผ่านทุกช่องทาง รวมถึงให้คำแนะนำทางวิชาการ หน่วยงานภายในสังกัด กษ. โดยการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้กับสถานการณ์น้ำ พื้นที่เสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น จากภัยแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ เพื่อเป็นข้อมูลให้เกษตรกรประกอบการตัดสินใจวางแผนการผลิต ให้ได้รับความเสียหายน้อยที่สุด และสื่อสารให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงน้ำอย่างประหยัดและ รู้คุณค่ารวมถึงให้คำแนะนำเฝ้าระวังสัตว์น้ำ และดูแลสุขภาพสัตว์</p> <p>๑.๒ ลงพื้นที่/ออกหน่วยให้บริการเกษตรกร</p> <p>๑) ออกหน่วยให้บริการเกษตรกร (Mobile Unit)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้บริการด้านวิชาการ ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยบริการคลินิกข้าว และศูนย์บริการชาวนา <p>๒) คลินิกเกษตรเคลื่อนที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้บริการคลินิก ประเด็นการรับมือกับสถานการณ์แล้ง แจกสถานการณ์ และวิธีการปรับตัว ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ 	๗ อำเภอ	✓		ทุกหน่วยงาน
		✓		กษ.
	๔๐๐ ราย/ ๔ อำเภอ	✓		กสก. ชป.
<p>๒. ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร</p> <ul style="list-style-type: none"> - หากเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือโรคระบาดในสัตว์ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและมีข้อมูลที่ต้อง เป็นปัจจุบันจะได้รับสิทธิในการช่วยเหลือ 	๗ อำเภอ	✓		กสก. ปม. ปศ. กยท. มม.
<p>๓. การติดตามสถานการณ์น้ำ ทั้งในและนอกเขตชลประทาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการติดตาม เฝ้าระวัง และรายงานสถานการณ์น้ำในเขตและนอกเขตชลประทาน - รายงานสถานการณ์น้ำในเขตชลประทาน 	๗ อำเภอ ทุกวัน	✓ ✓		ชป.พต.กสก. ชป.

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ(บาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่นๆ	
๔. การเฝ้าระวังเตือนภัยการระบาดของแมลงศัตรูพืช โรคระบาดสัตว์และโรคระบาดของสัตว์น้ำ - ฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดในสัตว์ทุกชนิดและให้ครบตามรอบของวัคซีน เพื่อให้สัตว์สุขภาพดีและแข็งแรง	๗ อำเภอ	✓		กข. กสก. กวก. มม. กยท.ปม. ปศ.
๕. จัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลและวางแผนพัฒนาพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง จัดทำทะเบียนแหล่งน้ำนอกเขตชลประทานที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙	๑,๕๘๐ ราย	✓		พด.
๖. การส่งเสริมการปลูกพืชทดแทน/อาชีพทางเลือก ๖.๑ สนับสนุนการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน - จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด - ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด	๑๗ ตัน ๓,๔๐๐ ไร่	๕๒๒,๐๐๐ ๓๖,๐๐๐		พด พด
๗. การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน ๗.๑ ปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรที่ประสบปัญหาภัยแล้ง และเติมน้ำในเขื่อน ๗.๒ การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึงและเพียงพอ - อาคารบังคับน้ำ - สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ - ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ๗.๓ โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (ความจุ ๑,๒๖๐ ลบ.ม.) โดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการสมทบค่าใช้จ่าย ๒,๕๐๐ บาท เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	๒ โครงการ ๖ โครงการ ๒ โครงการ ๗๐๐ บ่อ	๖๐ ล้านบาท ๒๑๐ล้านบาท ๑๖.๓ ล้านบาท ๑๖.๕๕ ล้านบาท		ผล. ชป. ชป. ชป. พด.
๘. สร้างรายได้ และอื่นๆ ในพื้นที่ที่ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ๘.๑ การจ้างงานชลประทาน (ก่อสร้าง ขุดลอก ซ่อมแซม ปรับปรุง บำรุงรักษา)				ชป.
๙. แผนการจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ในเขตชลประทาน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พ.ย.๖๘) ๑) น้ำเพื่อการเกษตร ๒) น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ๓) น้ำอุตสาหกรรม ๔) น้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	๓๙.๕๒ ล้าน ลบ.ม ๒๗.๔๒ ล้าน ลบ.ม ๒.๙๙ ล้าน ลบ.ม - ๙.๑๑ ล้าน ลบ.ม			ชป

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่นๆ	
๑๐. แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ จังหวัดมุกดาหาร ๑) ในเขตชลประทาน (๘,๐๔๙ ไร่) - ข้าวนาปรัง - พืชไร่ พืชผัก - ไม้ผล - ไม้ยืนต้น - บ่อปลา ๒) นอกเขตชลประทาน (๓,๗๑๓ ไร่) - ข้าว - พืชไร่ - พืชผัก	๑,๐๐๐ ไร่ ๕๖๐ ไร่ ๔๔๙ ไร่ ๕,๓๙๒ ไร่ ๖๔๘ ไร่ ๗๑๔ ไร่ ๗๓๙ ไร่ ๒,๒๖๐ ไร่			ชป. กสก.
๑๑. จัดทำทะเบียนแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน ที่ใช้ในการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙				กสก. พด.
การเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์				
๑. การเตรียมความพร้อม ๑.๑ การเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ ๑ - เครื่องสูบน้ำ ขนาด ๘ นิ้ว - รถบรรทุกน้ำ ขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร - รถบรรทุกขนาด ๔ ตัน และ ๖ ตัน - รถขุดหน้าตัดหลัง - อวนลากปลา ขนาด ๒๕ เมตร - ชุดเคลื่อนที่ย้ายสัตว์น้ำ	๖ เครื่อง ๑ คัน ๒ คัน ๑ คัน ๒ ฟัน ๒ ชุด			ชป. ชป. ชป. ชป. ปม. ปม.

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่นๆ	
<p>๑.๒ การสำรองปัจจัยการผลิต</p> <p>๑) การสำรองเสบียงสัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้รับการสนับสนุนเสบียงสัตว์จากสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ - เเสบียงสัตว์ หญ้าแห้งอัดฟ่อน ๖๙๐ ฟ่อน (๑๓,๘๐๐ กก.) - จัดเตรียมถุงยังชีพสำหรับสัตว์ - จัดเตรียมหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ <p>๒) การสำรองปัจจัยการผลิตของศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ มุกดาหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำรองไขไหม - สำรองพันธุ์หม่อน 	<p>๖๙๐ ฟ่อน</p> <p>๑๕๐ ชูต</p> <p>๘ ทีม</p> <p>๑,๕๐๐ แผ่น</p> <p>๖๐,๐๐๐ ต้น</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		<p>ศวอ.กาฬสินธุ์</p> <p>ศวอ.กาฬสินธุ์</p> <p>ปศ.</p> <p>ปศ.</p> <p>มม.</p>
๒. การบริหารสถานการณ์ในพื้นที่				
<p>๒.๑ การประเมินแนวโน้มข้อพิพาทปัญหาการแย่งน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามสถานการณ์การใช้น้ำในพื้นที่ให้เป็นไปตามแผน และมีการประเมิน ติดตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและทำความเข้าใจอย่างใกล้ชิดกับเกษตรกรในพื้นที่ โดยต้องรายงาน ภายใน ๒๔ ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย 	๗ อำเภอ	✓		ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
<p>๒.๒ การประเมินการข่าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามสถานการณ์ข่าวต่าง ๆ ที่เกิดในพื้นที่ และประเมินสถานการณ์ รวมถึงทำความเข้าใจเพื่อลดความขัดแย้ง <p>๒.๓ การรายงานสภาวะวิกฤติและการเข้าสู่การเผชิญเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามและรายงานผลหากเกิดสถานการณ์วิกฤติ โดยต้องรายงานสถานการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งทุกสัปดาห์ 	๗ อำเภอ	✓	✓	<p>ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด</p> <p>ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด</p>

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่นๆ	
๓. การเผชิญเหตุ ๓.๑ การสนับสนุนเฉพาะหน้า <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศ การเกษตร - สนับสนุนเสบียงสัตว์และเวชภัณฑ์ - ชุดเฉพาะกิจ ขนย้ายหรืออพยพสัตว์ไปยังพื้นที่ปลอดภัย 	๓๙.๕๒ ล้าน ลบ.ม	✓ ✓ ✓	งบปกติ งบปกติ งบปกติ	ชป. ปศ. ปศ.
๓.๒ จัดหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการ <ul style="list-style-type: none"> - ด้านการดูแลสุขภาพสัตว์ ให้คำแนะนำ ตรวจร่างกาย ดูแลสุขภาพ รักษาสัตว์ป่วย - ฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ เก็บตัวอย่างสัตว์ป่วยตายเพื่อตรวจวินิจฉัย - ฝ้าระวังโรคพิษและโรคสัตว์ 	๘ หน่วย	✓ ✓	งบปกติ งบปกติ	ปศ. ปม. กข. กวก. กสก.
๔. การส่งกำลังบำรุง การบริหารจัดการอพยพฯ การเจรจาไกล่เกลี่ยข้อพิพาท <ul style="list-style-type: none"> - จัดเตรียมจุดอพยพสัตว์เมื่อเกิดภัยพิบัติ 	๙ แห่ง	✓	งบปกติ	ชป.ปม. ปศ. พด. กสก. ฝล. กษ.จ.
การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม				
๑. เพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพการติดตามและวิเคราะห์ภัยพิบัติทางการเกษตร - วิเคราะห์มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากภัยพิบัติด้านการเกษตร 				สศก.
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อใช้ผลิตเป็นอาหาร ลดรายจ่าย สร้างรายได้ รวมถึงใช้ในการเพาะปลูกในระยะถัดไป <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อใช้ในการเพาะปลูกของศูนย์หม่อนไหมฯ 	พื้นที่ประสบภัย พิบัติด้าน การเกษตร ๗ อำเภอ			กสก. กวก. กข. พด. มม.
๓. โครงการสนับสนุนเงินกู้แก่สหกรณ์ที่ประสบสาธารณภัยและอื่น ๆ	๗ อำเภอ		เงินกองทุนพัฒนา สหกรณ์	กสส.
๔. การช่วยเหลือตามระเบียบการยางแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีกรใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง พ.ศ.๒๕๖๐	๗ อำเภอ		เงินกองทุนพัฒนา ยาง พารา	กยท.

แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)		หน่วยงาน
		งบปกติ	อื่นๆ	
๕. โครงการสินเชื่อภัยธรรมชาติดอกเบี๋ยต่ำ	พื้นที่ประกาศ เขตฯ		เงินกองทุน ส.ป.ก.	ส.ป.ก.
๖. มาตรการช่วยเหลือลูกค้า ธกส. ผู้ประสบภัยแล้ง เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มเงินสด ๖.๑ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้/ปรับตารางการชำระหนี้ ของเกษตรกรที่มีหนี้กับ ธกส. ๖.๒ ผัดผ่อนงวดชำระหนี้โดยไม่คิดดอกเบี้ยปรับ	พื้นที่ประกาศ เขตฯ		✓ ✓	ธกส.
๗. การช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๖๔ (รายละเอียดตามภาคผนวก ๓)	๗ อำเภอ		เงินอุดหนุน ราชการฯ	กสก. ปม. ปศ. สป.กษ.
๘. การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยและการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	๗ อำเภอ			ปภ.

๑๓. การติดตามและประเมินผล

การติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙ จังหวัดมุกดาหาร ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดมุกดาหาร กำหนดแนวทางการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑๓.๑ ก่อนเกิดภัย

๑) ติดตามสภาพอากาศ ประเมินสถานการณ์น้ำ และประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง

๒) ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร กำหนดจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ เป็นประจำทุก

๒ เดือน

๓) จัดทำรายงานการประชุม พร้อมรายงานผลการแจ้งเตือนภัยด้านการเกษตร และการประชาสัมพันธ์ประจำเดือน รวมทั้งการสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง

๔) ประสานข้อมูลและการปฏิบัติกับคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด และคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ เพื่อชักจูงแนวปฏิบัติกระบวนการแจ้งเตือน การติดตามและรายงานสถานการณ์ภัยพิบัติ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง

๑๓.๒ ขณะเกิดภัย

๑) ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร จัดประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ เพื่อติดตามสถานการณ์และปรับแผนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ภัยแล้ง

๒) จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรโดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

๒.๑) สถานการณ์เบื้องต้น

๒.๒) ประเมินความเสียหายเบื้องต้น

๒.๓) การช่วยเหลือเบื้องต้น

๒.๔) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ส่งข้อมูลดังกล่าวให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร ทาง E-mail : saraban_mdhd@opsmoac.go.th และไลน์กลุ่ม “ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร” เพื่อรวบรวมส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป โดยให้จัดส่งข้อมูลทุกวันจนกว่าสิ้นสุดภัย และให้ยุติการรายงานเมื่อสิ้นสุดภัยหรือสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ

๑๓.๓ หลังเกิดภัย

เมื่อเกิดสถานการณ์เข้าสู่ภาวะที่สามารถประเมินความเสียหายด้านการเกษตรได้ ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร โดย สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร และสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดมุกดาหาร จัดทำรายงานความเสียหายด้านการเกษตร (ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และจัดส่งรายงานให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

๑๓.๔ การรายงานสถานการณ์

เพื่อให้การบริหารจัดการสถานการณ์ การบริหารจัดการน้ำ และการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งของ จังหวัดมุกดาหารเป็นไปตามเป้าหมายของแผน กำหนดให้รายงานสถานการณ์ ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน พร้อมปัญหาอุปสรรค เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร และศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุกวันศุกร์

๑๔. บัญชียานพาหนะ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

สถานที่ตั้ง	เครื่องมือ/อุปกรณ์	จำนวน
๑. โครงการชลประทานมุกดาหาร	เครื่องสูบน้ำขนาด ๘ นิ้ว	๖ เครื่อง
	รถบรรทุกน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน
	รถบรรทุกขนาด ๖ ตัน และ ๔ ตัน	๒ คัน
	รถชุดหน้าตัดกหลัง	๑ คัน
๒. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	รถยนต์บรรทุก ๖ ล้อ (สภาพพอใช้)	๑ คัน
๓. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร	รถบรรทุก ๖ ล้อ	๑ คัน
๔. สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร	รถยนต์ขนย้ายสัตว์น้ำ	๓ คัน
๕. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมุกดาหาร	รถยนต์สำหรับขนย้ายสัตว์น้ำ	๒ คัน
	ถังขนย้ายสัตว์น้ำพร้อมอุปกรณ์	๒ ชุด
	อวนสำหรับจับหรือย้ายสัตว์น้ำ	๒ ฟืน
	ชุดวิเคราะห์คุณภาพน้ำ	๒ ชุด
๖. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมุกดาหาร	รถบรรทุกน้ำ ขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน
๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร	เครื่องสูบน้ำแบบหอยโข่ง	๑ เครื่อง
๘. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมุกดาหาร	รถบรรทุกน้ำ	๘๑ คัน
	รถดับเพลิง	๒๕ คัน
	มีรายละเอียดตามภาคผนวก ๒	

๑๕. ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์ สำนักงานและ เบอร์ โทรศัพท์มือถือ	หน่วยงาน
๑	นางศศิมาภรณ์ พันธโคตร	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร	๐๔๘-๔๘๗-๓๒๕๙ ๐๘๔-๗๙๙-๓๖๓๖	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดมุกดาหาร
	น.ส.ช่อลัดดา คนชื้อ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	๐-๔๒๖๑-๓๕๘๒ ๐๖-๕๖๕๑-๙๗๑๕	
	น.ส.วันวิสา หล้าตัน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ นโยบายและแผน	๐-๔๒๖๑-๓๕๘๒ ๐๙-๓๓๒๖-๑๕๕๔	
๒	นายสุรศักดิ์ สิทธิไชย	เกษตรจังหวัดมุกดาหาร	๐-๔๒๖๓-๑๓๔๒ ๐๘๙-๗๒๒-๑๗๐๒	สำนักงานเกษตรจังหวัด มุกดาหาร
	นางสาวธิดา ยืนยง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ	๐-๔๒๖๓-๑๓๔๒ ๐๙-๗๑๕๖-๓๕๔๖	
๓	นายต่อพงษ์ ประเสริฐสังข์	ปลุสสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	๐-๔๒๖๔-๐๐๙๖ ๐๘๕-๖๖๐-๙๘๓๘	สำนักงานปลุสสัตว์จังหวัด มุกดาหาร
	นายดนุพล เต็มสิรินันท์	เจ้าพนักงานสัตวบาลอาวุโส หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และ สารสนเทศการปลุสสัตว์	๐-๔๒๖๔-๐๐๙๖ ๐๘-๔๗๘๕-๗๗๘๗	
	น.ส.มัลลิกา ศรีอุตร	เจ้าพนักงานสัตวบาล ปฏิบัติงาน	๐-๔๒๖๔-๐๐๙๖ ๐๘-๔๙๕๖-๑๑๘๙	
๔	นายวีระพงษ์ ว่างจ่านงค์	ประมงจังหวัดมุกดาหาร	๐๙๘-๔๘๙-๖๙๕๕ ๐๘๑-๗๘๒-๔๐๔๕	สำนักงานประมงจังหวัด มุกดาหาร
	นายบัญญัติ ไฝ่จิต	เจ้าพนักงานประมงอาวุโส	๐-๔๒๖๑-๑๖๐๔ ๐๘-๖๘๗๗-๒๖๑๔	
๕	นายเชษฐา ไพศาล	สหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร	๐-๔๒๖๑-๑๔๘๘ ๐๙๗-๓๓๕-๖๗๘๔	สำนักงานสหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร
	นายกมล เทพสุวรรณ	ผอ.นิคมสหกรณ์ดอนตาล	๐-๔๒๖๑-๑๔๘๘ ๐๘-๖๖๗๒-๓๖๕๘	
	นายวัชรพงษ์ วิกุลปาร์ว ทัตคร	ผอ.นิคมสหกรณ์ดงเย็น	๐-๔๒๖๑-๑๔๘๘ ๐๙-๔๕๒๕-๕๒๖๖	
๖	น.ส.สำเรียง กล้าจอหอ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร	๐-๔๒๖๑-๓๐๓๓ ๐๙๘-๓๖๒-๖๙๒๕	สำนักงานปฏิรูปที่ดิน จังหวัดมุกดาหาร
	น.ส.ยุพาวรรณ หนันลา	นักวิชาการปฏิรูปที่ดิน ชำนาญการ	๐-๔๒๖๗-๓๐๘๒ ๐๖-๑๔๙๓-๙๘๙๗	
๗	นายทศพล บัวผัน	ผู้อำนวยการโครงการ ชลประทานมุกดาหาร	๐-๔๒๖๑-๑๕๖๙ ๐๘๓-๒๓๙-๔๕๔๕	โครงการชลประทาน มุกดาหาร
	นายต่อศักดิ์ ภูมา	นายช่างชลประทานอาวุโส	๐-๔๒๖๑-๑๕๖๙ ๐๘-๙๒๘๐-๒๐๐๙	

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์ สำนักงานและ เบอร์ โทรศัพท์มือถือ	หน่วยงาน
๘	นางจิระนุช จิตต์บรรเทิง	ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจ บัญชีสหกรณ์มุกดาหาร	๐-๔๒๖๑-๑๒๑๓ ๐๘๙-๕๖๙-๑๑๐๒	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ มุกดาหาร
	น.ส.ศิริภรณ์ แสนนา	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี ปฏิบัติการ	๐-๔๒๖๑-๑๒๑๓ ๐๘-๕๕๕๕-๒๘๘๗	
๙	นายมรุช ภูทองขาว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน มุกดาหาร	๐-๔๒๖๔-๓๗๗๒ ๐๘๖-๙๗๒-๑๘๔๕	สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร
	นางเดือนเพ็ญ จันสมุด	เจ้าหน้าที่งานการเกษตรอาวุโส	๐-๔๒๖๔-๓๗๗๓ ๐๙-๑๘๓๔-๕๖๑๙	
๑๐	นางวาสนา สุขสำราญ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตรมุกดาหาร	๐-๔๒๖๑-๑๔๓๙ ๐๘๗-๖๔๓-๔๐๒๙	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรมุกดาหาร
	นายวุฒิชัย กากแก้ว	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	๐-๔๒๖๑-๑๔๓๙ ๐๙-๑๘๒๙-๕๒๕๕	
๑๑	นายสัญญา ทองสีดำ	ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหม เฉลิมพระเกียรติฯ มุกดาหาร	๐-๔๒๖๑-๑๑๗๑ ๐๘๔-๘๙๔-๗๘๖๖	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติฯ มุกดาหาร
	น.ส.สุภาภรณ์ ไกรวิมล	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	๐-๔๒๑๑-๑๔๑๔ ๐๘-๔๗๑๒-๐๔๔๔	
๑๒	นายสันต์ ตรูวรรณ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จืดมุกดาหาร	๐-๔๒๐๔-๙๗๗๕ ๐๙๗-๓๓๕-๐๓๗๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมุกดาหาร
	นายนครินทร์ พลหาราช	นักวิชาการประมงปฏิบัติการ	๐-๔๒๐๔-๙๗๗๕ ๐๙-๕๘๔๓-๕๖๗๘	
๑๓	นายชิราวุธ ปทุมวัน	ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดมุกดาหาร	๐-๔๒๖๗-๓๑๗๙	๐๖๓-๙๐๕-๖๑๙๒
	นายชลากร โพธิ์พรหม	หัวหน้าแผนกแผนงานและ ข้อมูล	๐-๔๒๖๗-๓๑๗๙ ๐๙-๗๓๑๘-๖๙๑๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดมุกดาหาร
๑๔	นายมงคล ไพรเขียว	หัวหน้าด่านตรวจพืช มุกดาหาร	๐-๔๒๖๗-๔๐๒๗ ๐๘๑-๘๒๙-๗๕๕๐	ด่านตรวจพืชมุกดาหาร
๑๕	นายณรงค์ รัตนธัยวงศ์	หัวหน้าด่านกักกันสัตว์ มุกดาหาร	๐-๔๒๖๔-๐๑๐๑ ๐๙๓-๓๑๙-๗๒๘๕	ด่านกักกันสัตว์มุกดาหาร
๑๖	นายปิยะ ยศอนันต์สาธิตา	หัวหน้าด่านตรวจประมง มุกดาหาร	๐-๔๒๖๗-๔๑๓๒ ๐๘๓-๑๐๑-๕๕๕๕	ด่านตรวจประมงมุกดาหาร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑ QR Code ตารางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๖๙
โครงการชลประทานมุกดาหาร

ภาคผนวก ๒ QR Code บัญชีรถดับเพลิง - รถน้ำ และเครื่องจักรในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร

ภาคผนวก ๓ หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติ
กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔

หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ ของหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกระทรวงการคลังกำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗
แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไว้ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔”

๒. หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับวันที่เกิดภัย ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔

๓. ให้ยกเลิก หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร
ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. ขอบเขตการจ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาล จะต้องเป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
ตามความหมายแห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๕. การจ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ด้านการเกษตร
ให้ดำเนินการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยพิบัติที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละด้าน
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น โดยการเบิกจ่ายให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
เงื่อนไข และอัตรา ดังต่อไปนี้

๕.๑ ด้านพืช ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นเงิน ดังนี้

๕.๑.๑ กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกมีพืชตายหรือเสียหายจนไม่สามารถฟื้นฟู
หรือเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้อีก ให้ช่วยเหลือตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่เสียหายจริง ไม่เกินครัวเรือนละ
๓๐ ไร่ ในอัตรา ดังนี้

- ข้าว	ไร่ละ ๑,๓๔๐ บาท
- พืชไร่และพืชผัก	ไร่ละ ๑,๔๘๐ บาท
- ไม้ผลไม้ยืนต้น และอื่นๆ	ไร่ละ ๔,๐๔๘ บาท

๕.๑.๒ กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกได้ถูกหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุ
ทุกชนิดทับถม จนไม่สามารถใช้เพาะปลูกได้และหน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือ
กรณีดังกล่าวได้ ให้ช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุ
ที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกพืชได้ในขนาดพื้นที่ไม่เกิน ๕ ไร่ ทั้งนี้
ราคาไม่เกินไร่ละ ๗,๐๐๐ บาท

(นายจิติ โลหะปิยะพรรณ)
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๒ ด้านประมง ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ประสบภัยพิบัติที่สัตว์ตายหรือสูญหาย ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นเงิน ดังนี้

๕.๒.๑ กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล ไร่ละ ๑๑,๗๘๐ บาท ไม่เกินรายละ ๕ ไร่

๕.๒.๒ ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ ๕.๒.๑ ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าวหรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง) ไร่ละ ๔,๖๘๒ บาท ไม่เกินรายละ ๕ ไร่

๕.๒.๓ สัตว์น้ำตามข้อ ๕.๒.๑ และข้อ ๕.๒.๒ ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยงในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน ตารางเมตรละ ๓๖๘ บาท ไม่เกินรายละ ๘๐ ตารางเมตร

ทั้งนี้ หากคิดคำนวณพื้นที่เลี้ยงแล้ว ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ประสบภัยพิบัติรายใด จะได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินต่ำกว่า ๓๖๘ บาท ให้ช่วยเหลือในอัตรารายละ ๓๖๘ บาท

๕.๓ ด้านปศุสัตว์

๕.๓.๑ ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีที่เป็นการจัดหาอาหารสัตว์ วัคซีนและเวชภัณฑ์รักษาสัตว์ เพื่อการฟื้นฟูสุขภาพสัตว์เลี้ยง และการจัดหาอาหารสัตว์ ตามราคาท้องตลาด หรือตามความจำเป็นเหมาะสม

๕.๓.๒ การให้ความช่วยเหลือกรณีแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรตายหรือเสียหาย จนไม่สามารถฟื้นฟูหรือเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้ ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นเงิน ในอัตราไร่ละ ๑,๙๘๐ บาท แต่ไม่เกินรายละ ๓๐ ไร่

๕.๓.๓ การให้ความช่วยเหลือกรณีสัตว์ตายหรือสูญหาย ให้ช่วยเหลือตามจำนวนที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินเกณฑ์การช่วยเหลือที่กำหนด โดยให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นเงิน ดังนี้

ชนิดสัตว์	อัตราตัวละไม่เกิน (บาท)	เกณฑ์การช่วยเหลือต่อราย
๑ โค -อายุน้อยกว่า ๖ เดือน -อายุ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี -อายุมากกว่า ๑ ปี ถึง ๒ ปี -อายุมากกว่า ๒ ปีขึ้นไป	๑๓,๐๐๐ ๒๒,๐๐๐ ๒๙,๐๐๐ ๓๕,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๕ ตัว
๒ กระบือ -อายุน้อยกว่า ๖ เดือน -อายุ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี -อายุมากกว่า ๑ ปี ถึง ๒ ปี -อายุมากกว่า ๒ ปีขึ้นไป	๑๕,๐๐๐ ๒๔,๐๐๐ ๓๒,๐๐๐ ๓๙,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๕ ตัว
๓. สุกร - อายุ ๑ - ๓๐ วัน - อายุมากกว่า ๓๐ วันขึ้นไป	๑,๕๐๐ ๓,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๑๐ ตัว
๔. แพะ/แกะ -อายุ ๑ - ๓๐ วัน -อายุมากกว่า ๓๐ วัน	๑,๕๐๐ ๓,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๑๐ ตัว

(นายจิติ โลหะปิยะพรรณ)
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ชนิดสัตว์	อัตราตัวละไม่เกิน (บาท)	เกณฑ์การช่วยเหลือต่อราย
๕. ไก่พื้นเมือง/ไก่วง -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๓๐ ๘๐	ไม่เกินรายละ ๓๐๐ ตัว
๖. ไก่ไข่ -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๓๐ ๑๐๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๗. ไก่เนื้อ -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๒๐ ๕๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๘. เป็ดไข่ -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๓๐ ๑๐๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๙. เป็ดเนื้อ/เป็ดเทศ -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๓๐ ๘๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๑๐. นกกระทา -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๑๐ ๓๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๑๑. นกกระทาจอกเทศ	๒,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๑๐ ตัว
๑๒. ห่าน	๑๐๐	ไม่เกินรายละ ๓๐๐ ตัว

๕.๔ ด้านการเกษตรอื่น ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ดังนี้

๕.๔.๑ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่การไถพรวน การก่อสร้างคันดินเพื่อการเพาะปลูกพืชหรือประกอบกิจกรรมด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายโดยเหมาจ่าย โดยช่วยเหลือพื้นที่ที่เสียหายจริง ในอัตราไร่ละ ๘๐๐ บาท

๕.๔.๒ การปรับเปลี่ยนพื้นที่นาเกลือทะเลที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับพื้นที่ทำนาเกลือทะเล ให้ช่วยเหลือตามจำนวนพื้นที่ที่เสียหายจริง ในอัตราไร่ละ ๑,๒๒๐ บาท ไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่

(นายจิติ โลหะปิยะพรรณ)
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔

๕.๔.๓ ค่าซ่อมแซมอาคารชลประทานและระบบชลประทานให้สามารถใช้งานได้ในช่วงฤดูเงิน โดยให้ดำเนินการได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการระบายน้ำ

ในกรณีใช้เครื่องจักรกลของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อดำเนินการขุดลอกเปิดทางน้ำ งานกำจัดวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ งานขุดลอกดิน ทราบ วัสดุที่ทับถมทางระบายน้ำ ให้นำอัตราราคางานตามราคากลางที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณหรือกระทรวงการคลัง มาใช้โดยอนุโลม

๕.๔.๔ ค่าจ้างเหมารถยนต์ ค่าระวางบรรทุกรถไฟและเรือบรรทุกของเอกชน เพื่อใช้ในการขนย้ายสัตว์เลี้ยงที่ประสบภัย และที่นำไปสนับสนุนหรือขนส่งพืชหญ้าอาหารสัตว์ หรืออาหารสัตว์ ให้เบิกจ่ายดังนี้

๕.๔.๔.๑ ค่าจ้างเหมารถยนต์และเรือบรรทุกของเอกชน ให้จ่ายเป็นรายวันตามราคาท้องถิ่น

๕.๔.๔.๒ ค่าระวางบรรทุกทางรถไฟ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

๖. กรณีมีความจำเป็น หากรายการใดมิได้กำหนดให้จ่ายเป็นเงินให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้มีอำนาจอนุมัติให้การช่วยเหลือพิจารณาให้จ่ายเป็นเงินก็ได้ โดยคำนึงถึงสภาพและเหตุการณ์ตามความเหมาะสม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

(นายทองเปลว กองจันทร์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นายจิติ โลหะปิยะพรรณ)
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

